mõisa saab varssi nähtavasti jälle riigi omaks ja antakse 1671. a. ooberst Igelstrom'ile pandiks riigile antud laenu eest. Reduktsiooni läbi kõigutatud omanduse-õiguse said Igelstromide sugukonna liikmed 18. aastasaja alul jälle tagasi; pärast olid Kärevere ja Laeva mõisa kauemat aega sama omaniku käes; 19. aastasajal pidas mõlemaid mõisaid pikemat aega von Wulf'ide sugukond. Plaanistatud ja väiketaludena välja jagatud. — Härrastemaja kiviehitus.

Mäe (saksa k. Mähof ehk Marienburg) mõisa asub 7.5 km kirikust loodes, järsunõlvalise voore otsal. Oli 18. aastasajal Karsten'ite sugukonna käes, sai omaniku mitmekordse vahetamise järel 1831. a. Elistvere mõisa pidaja krahv Stackelberg'i omaks ja jäi sest ajast peale sama sugukonna kätte, olles Elistverega ühendatud ühise omaniku isikus. Nüüd plaanistatud ja maatarvitajaile välja jagatud.

Kärkna (saksa k. Falkenau) mõisa, 9 km kirikust lõunas, Amme jõe kaldal, selle suubumise lähedal Emajõkke. Vanasti oli Kärkna kloostrimõisa ja kandis varemalt nime Vanamõisa (saksa k. Vannamoisa). 1602. a. anti mõisa ühes Mädapää (Medepey) adramaaga Tartu pürjermeistrile Berendt von Gerten'ile vastutasuks kroonule laenatud tuhande taalri eest. Tsaar Aleksei Mihailovitš võttis Kärkna mõisa Gertenite sugukonnalt ära (1658. a.) ja kinkis ta Tartu Jaani kirikule; mõni aasta hiljemini oli mõisa jälle Gertenite sugukonna käes. Reduktsiooni ajal sai Kärkna vististi jälle kroonu mõisaks, oli siis jälle eraomandus, ja langes 18. aastasajal uuesti riigi kätte ning jäi kroonu mõisaks kuni viimse ajani.

Visusi (saksa k. Vissust) mõisa, 14.1 km kirikust loode pool, kihelkonna põhjapoolsemas sopis, oli orduajal Camby nimelise sugukonna käes. 1449. a. müüs Hans Camby Robrecht Engedes'ile poole „Visseli" küla (15 adramaad), „Soosaare" küla (4 adram.) ja „Keyrise" küla (3 adram.), kõik Äksi kihelkonnas. Teine pool „Visseli" küla oli vististi juba varemini Engedesi sugukonna käes. 1473. a. kuulusid „Fisseli" ehk „Vissusti" mõisa omanikule ka külad „Cassernorm" (Kassinurme?) ja „Molivar", Soosaare mõisa ja küla ühes „Kerrise" külaga. 16. aastasaja sõdades jäi Engedesi sugukond Visusi mõisast ilma. 1585. a. anti mõisa Raadi mõisa asemel Tartu linnale. 1627. a. pandi Engedesi sugukonna õigused Visusi mõisa kohta jälle maksma ja mõisa jäi selle sugukonna kätte kuni 18. aastasaja alguseni. Selle järele vaheldusid omanikud ja 1822. a. sai Visusi mõisa von Oettingen'ite sugukonna omaks, kes teda pidas kuni riigistamiseni.

Äksi kihelkonnas olid endisel ajal veel järgmised mõisad:

Väägvere (saksa k. Fegefeuer), mis vististi ka M.-Magdaleena kihelkonda ulatus. 1587. a. anti see mõisa, millesse kuulusid „Engafer", „Vassula" ja „Kikkamägi" küla, Lubja veski ja mitu lubja-ahju, Tartu linnale. 1627. a. oli mõisal $3^1/_2$ adramaad haritud ja $30^1/_2$ adramaad tühja maad. Arvatavasti asub pärastine Väägvere (Vegever) küla samanimelise mõisa asemel.

„Voibela" ehk „Troyno" ühes „Veidematsiga". See mõisa oli 1625. a. Tartu õuekohtu ülemviskali Valerius Tranceuse käes. 1641. a.